DOP – DARBU ORGANIZĀCIJAS PROJEKTS

SKAIDROJOŠS APRAKSTS DOP DAĻAI

Objekts atrodas norobežotā teritorijā. Pie atbildīgā būvdarbu vadītāja būvlaukumā ir pieejama sekojoša dokumentācija un aprīkojums:

1. Būvdarbu veikšanas tehniskā dokumentācija;
2. Būvatļaujas izdruka no BIS;
3. Darba drošības un ugunsdrošības instrukcijas;
4. Iekšējās kārtības noteikumi;
5. Ugunsdzēsības aparāts;
6. Pirmās palīdzības aptieciņa;
7. Darbu veikšanas projektam;
8. Darba vides risku novērtējumam uz šo objektu;
9. Darba aizsardzības plānam.

Veicot būvgružu šķirošanu, sekot tādiem ekoloģiskās saimniekošanas pamatprincipiem kā demontāžas galaproduktu otrreizēja izmantošana un bīstamo un ilgstoši nesadalošos atkritumu apjoma samazināšana, otrreizēji pārstrādājamo atkritumu stingri reglamentēta deponēšana atbilstoši ekoloģiskajiem noteikumiem, kā arī citiem videi draudzīgiem atkritumu saimniecības principiem.
Nepieciešamo elektropieslēgumu nojaukšanas darbu veikšanai nodrošina Uzņēmējs. Ja dažādu iemeslu dēļ nav pieejams patstāvīgs pagaidu elektropieslēgums demontāžas darbu veikšanai, tad Uzņēmējs var nodrošināt to ar pārvietojama elektroģeneratora palīdzību, uzstādot iekārtu nojaucamās ēkas tuvumā.
Būvniecības laikā gruntsūdens līmeņa pazemināšana netiks veikta.
Pirms darbu sākuma izstrādāt darbu veikšanas projektu (DVP), tajā iekļaujot arī darbus, kas nav atrunāti šajā darbu organizācijas projektā. DVP saskaņojams ar Pasūtītāju un nepieciešamības gadījumā ar SIA "Demontāžas projekti". Gadījumā, ja nav skaidri darba apjomi vai tehnoloģija, ar jautājumiem griezties pie Pasūtītāja atbildīgās personas vai pie SIA "Demontāžas projekti" – 23886606. Būvdarbu veicējs drīkst mainīt DOP iekļauto būvdarbu izpildes secību vai tehnoloģiju, bet visas izmaiņas iekļaujamas DVP un saskaņojamas ar Pasūtītāju. Ja Pasūtītājs neakceptē izmaiņas, tad ir jāpieturas pie DOP esošās tehnoloģijas.

1. Būvdarbu organizācija

1. Būvdarbu organizācijas vispārējie noteikumi.

1.1. Būvdarbu veikšanas vietu norobežošana.

Pirms būvdarbu uzsākšanas esošās apbūves apstākļos, darbuzņēmējs iezīmē un norobežo bīstamās zonas, kuras apzīmē ar drošības zīmēm un uzrakstiem saskaņā ar MK noteikumiem Nr.400 "Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā". Bīstamo zonu noteikšanu veic atbildīgais būvdarbu vadītājs pirms darbu uzsākšanas. Būvdarbu zona tiek norobežota ar esošo 3D žoga nožogojumu. Apkārt esošajiem kokiem tiek uzstādīts pagaidu mobilo žogs BEKAERT (F/TEMPOFOR) vai analogs uz būvdarbu laiku. Vēlamais izvietojums pēc DOP-2 rasējumu lapas.

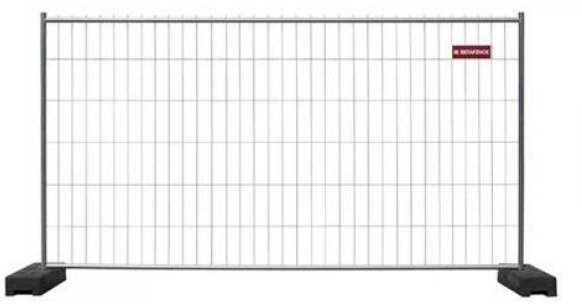

Pagaidu mobilā žoga BEKAERT sekcija

1.2. Būvgružu, atkritumu transportēšana un savākšanas organizēšana.

Sadzīves atkritumu apsaimniekošana veicama saskaņā ar Rīgas domes saistošie noteikumi Nr.87 "Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Rīgas pilsētā". Būvdarbu laikā radušos atkritumu apsaimniekošana veicama saskaņā ar "Atkritumu apsaimniekošanas likuma" prasībām.

Veicot būvgružu šķirošanu, sekot tādiem ekoloģiskās saimniekošanas pamatprincipiem kā demontāžas galaproduktu otrreizēja izmantošana un bīstamo un ilgstoši nesadalošos atkritumu apjoma samazināšana, otrreizēji pārstrādājamo atkritumu stingri reglamentēta deponēšana atbilstoši ekoloģiskajiem noteikumiem, kā arī citiem videi draudzīgiem atkritumu saimniecības principiem.

Objektā nodrošināt būvniecības, sadzīves un bīstamo atkritumu dalīta savākšana, izvietojumu saskaņot ar Pasūtītāju (vēlamais izvietojums norādīts DOP rasējuma lapās).

Būvgruži objektā tiek apsaimniekoti saskaņā ar "Atkritumu apsaimniekošanas likumu". Izvedot būvgružus tos klasificēt atbilstoši 2011.gada 19.aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr.302 "Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus" prasībām (APUS pavadzīmēs norādīt atbilstošu klasi).

Bīstamo atkritumu uzskaiti, īslaicīgo uzglabāšanu, iepakošanu, marķēšanu un izvešanu no būvlaukuma organizēt atbilstoši 2021.gada 01.jūlija MK noteikumu Nr.113 "Atkritumu un to pārvadājumu uzskaites kārtība", 2011.gada 19.aprīļa MK noteikumu Nr.301 "Noteikumi par azbesta un azbesta izstrādājumu ražošanas radīto vides piesārņojumu un azbesta atkritumu apsaimniekošanu" IV nodaļas un 2011.gada 21.jūnija MK noteikumu Nr.485 "Atsevišķu veidu bīstamo atkritumu apsaimniekošanas kārtība" III nodaļas prasībām.

Izvedamo būvniecības atkritumu uzskaiti un izvešanu no būvlaukuma organizēt atbilstoši 2021.gada 01.jūlija MK noteikumu Nr.113 "Atkritumu un to pārvadājumu uzskaites kārtība" prasībām.

Citi būvgruži tiek izvesti ārā no būvlaukuma. Būvgruži tiek krauti konteineros un izvesti no būvlaukuma uz utilizāciju vai uz būvgružu pārstrādi. Uz pārstrādi tiek nogādāti tikai tie būvgruži, kuriem ir iespējama pārstrāde. Izvedot būvgružus, nepieciešamības gadījumā tiek paredzēta pašizgāzēju un vai citas tehnikas tīrīšana, lai nepieļautu izbraucamo ielu piegružošanu (tīrīšanu nodrošina ar ūdeni no pārvietojamiem traukiem). Izvedot ar pašizgāzējiem būvgružus, tie jānosedz ar brezentu vai speciālu tīklu.

Periodiski organizēt bīstamo atkritumu un izvedamo būvniecības atkritumu nodošanu uzņēmumiem, kas nodarbojas ar attiecīgo atkritumu savākšanu un pārstrādi un saņēmuši atbilstošu atļauju.

Uzņēmējam ir pienākums periodiski iesniegt Pasūtītājam atkritumu pārvadājuma reģistrācijas kartes-pavadzīmes (reizi mēnesī vai biežāk, ja to pieprasa Pasūtītājs).

Izstrādājot DVP tajā iekļaut:

- uzņēmumus kuriem, darbu izpildes laikā, plānots nodot apsaimniekošanai sadzīves, bīstamos un būvniecības atkritumus;
- informāciju par objektā pieejamajiem materiālu veidiem un apjomiem, ko var pielietot vidē nonākušo bīstamo vielu (ja rodas šāda situācija) lokalizēšanai un piesārņojuma savākšanas darbos.

1.3. Autotransporta kustība stāvlaukumā.

Transporta kustība organizējama saskaņā ar DOP-2 lapu. Tiek organizēta viena iebrauktuve būvlaukumā, no Dārza ielas. Pēc darbu pabeigšanas, piebraukšanas ceļus, kas izmantoti piekļūšanai objektam, sakārtot, neatstājot rises u.c.

Transporta kustība organizējama saskaņā ar būvlaukuma organizācijas shēmā norādītajiem transporta kustības virzieniem. Būvlaukumam ir nodrošināma ugunsdzēsības transporta piebrauktuve no Dārza ielas.

1.4. Tehnoloģiskais un montāžas aprīkojums objektā.

Tehnikas veids	Skaits
Autotransports būvgružu konteineru pārvietošanai	n gab.
Autotransports demontāžas tehnikas atvešanai (zemprofila treileris)	2 gab.
Hidrauliskais ķēžu ekskavators CASE CX210, aprīkots ar maināmiem darba instrumentiem (vai analogs)*	1 gab.
Pacēlājs ar grozu Haulotte sigma 16PRO	1 gab.
Mazās mehanizācijas rokas instrumenti	n gab.

n – gabali. Lielums atkarīgs no darba veicēja pieejamajiem resursiem un nepieciešamības.
** - Pēc būvuzņēmēja ieskatiem var tikt izmantots mazāks ekskavators, tehnikas sarakstu norādīt DVP.*

Drošības tehnikas noteikumi, darba aizsardzība un ugunsdrošības pasākumi.

1. Būvlaukuma galvenais būvuzņēmējs ir atbildīgs par to, ka tiek izstrādāti konkrētā būvlaukuma iekšējās kārtības, darba drošības, ugunsdrošības un apsardzes noteikumi, ievērojot Latvijas Republikas likumus un saistošos normatīvos aktus. Ar izstrādātiem noteikumiem Uzņēmējs iepazīstina visus darbuzņēmējus un būvniecības procesā iesaistītās personas, ja viņu darbs ir saistīts ar būvlaukuma apmeklēšanu.
2. Ar uzņēmuma vadītāja rakstisku rīkojumu tiek norīkots atbildīgais būvdarbu vadītājs par darba aizsardzību un ugunsdrošību. Atbildīgajai personai ir veikta atbilstoša apmācība darba aizsardzībā un ugunsdrošībā licenzētā mācību iestādē un ir apliecinoši dokumenti/apliecības.
3. Darbi tiek organizēti atbilstoši sekojošiem LR likumiem un normatīvajiem aktiem:
   - LR "Darba aizsardzības likums" un tā papildinājumi;
   - MK noteikumi Nr. 92 "Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus" (spēkā no 25.02.2003);
   - MK noteikumi Nr. 238 "Ugunsdrošības noteikumi", prot. Nr. 19 10. § (spēkā no 2016. gada 1.septembra);
   - MK noteikumi Nr. 372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālās aizsardzības līdzekļus" (spēkā no 20.08.2002);
   - MK noteikumi Nr. 66 "Darba aizsardzības prasības nodarbināto aizsardzībai pret darba vides trokšņa radīto risku" (spēkā no 04.02.2003);
   - MK noteikumi Nr. 384 "Noteikumi par bīstamajām iekārtām" (spēkā no 07.11.2000);
   - "Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu likums" (01.12.2009).

2. Nojaukšanas darbi

2.1. Konstrukciju nojaukšanas vispārējie noteikumi:

1. Pirms jebkādu darbu uzsākšanas un darbu veikšanas laikā jānodrošinās pret:
   - Būvgružu/konstrukciju uzkrišanu strādājošajiem darbiniekiem;
   - Cilvēku un transporta iekrišanu izrakumos;
   - Mehānismu operatoru saspiešanu tiem gāžoties;
   - Pazemes komunikāciju bojāšanu;
   - Nepiederošu personu piekļūšanu darbu vietai;
   - Mehānismu atgāzu dūmiem.
2. Nojaukšanas procesa laikā neviena ēkas konstrukcija vai daļa nedrīkst pastāvīgi atrasties bīstamā vai nestabilā stāvoklī, brīdī, kad tā netiek demontēta.
3. Visām darbavietām, ejām, būvniecības teritorijai tumšā diennakts laikā jābūt apgaismotām.
4. Ēkas nojaukšanas laikā ar rīkojumu norīkot atbildīgo būvdarbu vadītāju, kurš pastāvīgi atrodas būvlaukuma teritorijā un seko līdz un vada darba procesu, kā arī uzmana, lai cilvēki neatrastos nojaukšanas darbu bīstamajā zonā.

5. Nojaucamajā ēkā / būvē, nojaukšanas darbos iesaistītās tehnikas darbības zonā, nedrīkst atrasties neviens cilvēks, kā arī ēkā / būvē cilvēkiem ieiet un uzturēties stingri aizliegts.
6. Visai nojaukšanas tehnikai jābūt atbilstošā tehniskā stāvoklī, kā arī ekspluatācijai jānotiek atbilstoši noteiktajām prasībām.
7. Ja būves nojaukšanas laikā rodas putekļi, paredzēt nojaucamo konstrukciju mitrināšanu/laistīšanu ar ūdens miglu. Ūdeni ņemt no pārvietojamās cisternas.
8. Nojaucamo ēku ekspluatācija pilnībā pārtraucama pirms nojaukšanas darbu uzsākšanas.
9. Pirms nojaukšanas darbiem veidot skatrakumu esošajām komunikācijām, kas atrodas darbu zonā, pārliecinoties par to novietojumu dabā.

2.2. Inženierkomunikāciju turētāju un citu iestāžu tehniskie noteikumi:

Darbu gaitā ievērot inženierkomunikāciju aizsargjoslas un pirms darbu sākuma izņemt darbu atļaujas no iestādēm, kuru intereses būvdarbu laikā var tikt skartas.

Tehniskos noteikumus un prasības skatīt būvniecības informācijas sistēmā (turpmāk - BIS) pie objekta lietas sadaļā "Tehniskie noteikumi" un pie attiecīgās iestādes saskaņojuma BIS.

1. AS "Sadales tīkls" tehniskie noteikumi Nr. 30AT00-3/TN-88961 – Esošo elektrotīklu un būvju novietojumam projektējamo nojaukšanas darbu zonā jāatbilst pastāvošo Elektrotīklu izbūves noteikumu un Būvnormatīvu prasībām. Būvprojektā plāna nojaukšanas zonā jāuzrāda visas elektrolīnijas un būves ar to piesaistēm. Ēku un būvju nojaukšanas būvprojektu izstrādāt atbilstoši 2014. gada 2. septembra MK noteikumiem Nr.529 "Ēku būvnoteikumi" prasībām. Ja projektējamo nojaukšanas darbu zonā atrodas esošie elektrotīkli vai citas elektrotīklu būves, projektā jāparedz to aizsardzība;
2. SIA "Rīgas ūdens" tehniskie noteikumi Nr. 2026-7.9-480 – Pirms ēkas nojaukšanas, atvienot to no centralizētās ūdensapgādes sistēmas atbilstoši RD SN 17 36.1. punkta prasībām. Pirms ēkas nojaukšanas, atvienot to no centralizētās kanalizācijas sistēmas atbilstoši RD SN 17 36.2. punkta prasībām;
3. SIA "Tet" tehniskie noteikumi Nr. PN-399149 – Darbu veikšanas gaitā nodrošināt zemes gabala un pieguļošajā teritorijā esošo SIA „Tet" elektronisko sakaru tīkla un ar to saistīto elementu aizsardzību, nepārtrauktu darbību un piekļuvi elektronisko sakaru tīklam bojājumu novēršanas un uzturēšanas darbu veikšanai;
4. Rīgas valstspilsētas pašvaldības pilsētas attīstības departamenta vēstule Nr. DA-25-5011-ap. Komisija pieņēma lēmumu atzīt Ēku par būvi ar nelielu kultūrvēsturisku vērtību. Ēkas kultūrvēsturisko vērtību veidojošie elementi: būvapjoma mērogs, saglabājies autentiskais būvmateriāls, jumta forma, velvēti pagrabi, oriģinālie būvgaldniecības izstrādājumi (klasicisma stila kāpnes no 1. uz 2. stāvu, viens oderlogs, vienas divvērtņu durvis, trīs logailu apmales);
5. Rīgas valstspilsētas pašvaldības mājokļu un vides departamenta vides pārvaldes tehniskie noteikumi Nr. DMV-26-2124-nd Koku aizsardzībā jāievēro RTIAN apakšnodaļā 2.9. Apstādījumi un aizsargājamie biotopi, un Rīgas domes saistošajos noteikumos Nr.RD-24-276-sn "Par koku, kas aug ārpus meža, aizsardzību, uzturēšanu un ciršanu" (12.06.2024.) noteiktais. Būvdarbu laikā un būvdarbu rezultātā nedrīkst pasliktināt apkārtesošo zemesgabalu hidroloģisko stāvokli;

Citus tehniskos noteikumus un prasības skatīt būvniecības informācijas sistēmā (turpmāk - BIS) pie objekta lietas sadaļā "Tehniskie noteikumi" un pie attiecīgās iestādes saskaņojuma BIS vai sadaļā "Projekts" pie "Saņemtie saskaņojumi".

2.3. Nojaukšanas darbu secība:

- Nepieciešams demontēt esošo 3D žoga posmu un izbūvēt jauno 3D žogu priekš elektroapgādes pieslēguma demontāžas;

- Līdz dzīvojamās mājas nojaukšanai jāīsteno būvprojekts "Elektroapgādes pieslēguma demontāža Dārza ielā 1, Rīgā (TN 30AT00-04/TN-88963)", kurā paredzēta AS "Sadales tīkls" elektrotīkla pārbūve;
- Pēc elektroapgādes pārbūves, būvdarbu uzsākšanu laiku saskaņo ar Pasūtītāju. Būvdarbu veicējs izstrādā Darba veikšanas projektu (DVP) un saskaņo to ar Pasūtītāju;
- Tiek veikta būvlaukuma izveide. Vēlamo būvlaukuma izvietojumu skatīt DOP-2 lapā. Tiek uzstādīts būvniecības žogs. Tiek aizsargāti esošie koki ar pagaidu žogu;
- Pirms ēkas nojaukšanas tiek demontēti kultūrvēsturiskie elementi. Demontēt oriģinālos būvgaldniecības izstrādājumus (klasicisma stila kāpnes no 1. uz 2. stāvu, 1875. gada oderlogu un trīs logailu apmales, 19. gadsimta beigu / 20. gadsimta sākuma divvērtņu durvis) un uzglabāt tos atbilstošos apstākļos, līdz tiek izstrādāta jauna būvniecības iecere, kurā tiks paredzēta oriģinālo būvgaldniecības izstrādājumu integrēšana jaunajā apjomā. Demontētās detaļas tiek nogādātas uz Pasūtītāju norādīto vietu vai nodotas ar Pasūtītāju saskaņotām trešajām personām, kas būvdetaļas integrētu esošās vēsturiskās ēkās;
- Aizmūrēt kanalizācijas izvadu pie kvartāla sadzīves kanalizācijas ar sonēšanas metodi. Sadzīves kanalizācija koka sakņu kritisko aizsardzības zonā komunikācijas tiek atstātas zemē;
- Esošo ūdensvadu atvienot no centralizētās ūdensapgādes sistēmas, uzstādot remontskavu. Ūdensvads koka sakņu kritisko aizsardzības zonā komunikācijas tiek atstātas zemē;
- Demontēt esošo sakaru kabeļus saskaņā ar EST sadaļu;
- Tiek uzsākta ēkas ar lit. Nr.001 nojaukšana. Virszemes daļas nojaukšana: jumta konstrukcijas, pārseguma un sienu konstrukcijas tiek demontētas mehāniski ar tehnikas palīdzību – ekskavatoru, kas ir aprīkots ar maināmu nojaukšanas darbu aprīkojumu (atskaldāmais āmurs, demontāžas šķēres). Ēku nojaukšana notiek no augšas uz leju. **Tehnikai uzmanīgi strādāt pie ēkas jumta, neskarot koka zarus**. Uz ielas pusi virszemes konstrukcijas tiek demontētas ar rokas instrumentiem un darbus veikt rūpīgi un akurāti;
- Lieveni demontēt ar rokas instrumentiem;
- Pēc ēku virszemes daļu nojaukšanas tiek veikta ēku pamatu atrakšana. Atraktās pamatu konstrukcijas tiek sadauzītas ar ekskavatora atskaldāmā āmura palīdzību, būvgružu šķembā. Ar ekskavatora rokamā kausa palīdzību šķembas tiek izgrābtas un krautas būvgružu konteinerā. Pamatu demontāžai veidot apgaidu nogāzes. Pamatu demontāža pie RPA "Rīgas gaisma" kabeļa tiek veikta ar rokas instrumentiem;
- **Pamatu demontāža gar ozolu jāveic arborista uzraudzībā;**
- Būvgruži uz vietas tiek šķiroti un izvesti ārā no būvobjekta uz utilizāciju vai pārstrādi, vai tiek pārstrādāti objektā, pēc tam izvesti ārā no objekta;
- Būvbedres, kas veidojas ēku nojaukšanas procesā, aizbērt ar pieberamo grunti, ko sablīvēt ik pēc 30 cm, tiek veidots labiekārtojums saskaņā ar Labiekārtojuma plānu. Pa virsu tiek bērta melnzeme (auglīga augsne), vismaz 10 cm biezumā. Piebērtajā melnzemē (auglīgā augsnē) tiek iesēts zālājs;
- Tiek izveidotas nogāzes pēc ēkas nojaukšanas, un tiek uzstādīta piemiņas zīme – skatīt GP-3 lapu "Labiekārtojums";
- Inženierkomunikāciju atvienošanas vietās tiek atjaunots ielas segums saskaņā ar GP-3 lapu "Labiekārtojums";
- Ozola kritiskajā sakņu aizsardzības zonā veikt sablīvētas augsnes slāņu laušanu ar pneimatisko iekārtu un minerālvielu injekcijas augsnē, uzlabojot ūdens un gaisa piekļuvi un kustību dziļākos zemes slāņos, lai veicinātu ozola stāvokļa uzbalošanos;
- Pēc būvdarbu pabeigšanas, veikt koku vainaga kopšanu – sauso vai aizlauzto zaru zāģēšanu;

- Tiek veikta skartās teritorijas sakārtošana (grunts izlīdzināšana) pēc būvdarbu veikšanas;
- Tiek demontēts būvlaukumus un izvesta tehnika.

2.4. Kalendārais grafiks:
Kalendārā grafika sastādīšana būvniecības ieceres dokumentācijas sastāvā nav paredzēta. Paredzamais būvdarbu izpildes laiks – 6 nedēļas.

3. Darba aizsardzības plāns

Darba aizsardzības pasākumiem jābūt organizētiem atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.92 "Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus" un Darba aizsardzības likumam. Jāievēro arī ministru kabineta noteikumu Nr.660 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība" un Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi" prasības. Būtiski, lai darba vides uzraudzība notiktu regulāri visā darba procesa laikā.
Objektā jāņem vērā darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu un strādājot augstumā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumi Nr.526 "Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu".
Objektā ar rīkojumu jābūt nozīmētam būvuzņēmēja darba drošības koordinatoram, kas uzrauga darba drošības noteikumu stingru ievērošanu. Ņemot vērā, ka objektā tiek veikti būvdarbi, kas būtiski var ietekmēt būvstrādnieka veselību, darba drošības koordinatoram ir jābūt nozīmētam arī gadījumā, ja būvdarbus veic viena būvfirma.
Būvniecības darbu veikšanas projektā detalizēti izstrādāt būvniecības darbu veikšanas metodes, norādot mehānismu darbu shēmas, darbietilpību, darbinieku kvalifikāciju un skaitu, nepieciešamos piederumus un inventāru, darba vietas organizāciju, drošības tehnikas noteikumus u.t.t. Līdz būvniecības darbu sākumam pilnīgi veikt visus organizatoriskos pasākumus un sagatavošanas darbus būvniecības procesu uzsākšanai, kā arī būvniecības darbu laikā veikt ar būvdarbu organizāciju saistītās prasības, kas noteiktas normatīvos aktos: Ministru kabineta noteikumi Nr.92 "Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus", kā arī Ministru kabineta noteikumi Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi". Visu konstrukciju un kravu celšanu veikt tikai būvlaukuma robežās.

3.1. Ieteikumi darba aizsardzības pasākumiem
Visi satiksmes organizācijas un darba vietas tehniskie līdzekļi jāuzstāda ne ātrāk kā vienu dienu pirms darba uzsākšanas un jānoņem tūlīt pēc darba pabeigšanas.
Lai būvlaukumā nodrošinātu nodarbināto drošību un veselības aizsardzību, darbuzņēmējs atbilstoši būvlaukuma un būvdarbu raksturam, darba apstākļiem un riska faktoriem veic pasākumus, kas nodrošina darba vietu atbilstību prasībām.
Veicot būvdarbus, darbuzņēmējam jāņem vērā "Darba aizsardzības likumā" noteiktos darba aizsardzības vispārīgos principus (4.pants). Nosakot pārvietošanās un kustības maršrutus un iekārtu izvietošanas zonas, jāņem vērā nepieciešamību brīvi piekļūt katrai darba vietai, dažādu materiālu izmantošanas apstākļiem un krautnes vietām u.tml.
Lai nodrošinātu darbinieku drošību un veselības aizsardzību, būvuzņēmējs atbild par:

1. būvlaukuma norobežošanu un uzturēšanu, būvlaukumam jābūt sakoptam;
2. darba vietām, lai tās būtu viegli pieejamas;
3. atbilstoši dažādu materiālu izmantošanas apstākļi
4. mašīnu, iekārtu tehnisko apkalpi, uzsākot ekspluatāciju, kā arī regulārām pārbaudēm ekspluatācijas laikā, lai novērstu defektus, kas varētu radīt draudus darbinieku drošībai un veselībai;
5. dažādu materiālu uzglabāšanas zonu ierīkošanu un marķēšanu;
6. izmantoto bīstamo materiālu un vielu savākšanu un aizvākšanu;
7. atkritumu un būvgružu glabāšanu, savākšanu, pārvietošanu un likvidēšanu;
8. celtniecības laikā aizliegts pārslogot ēkas konstrukcijas.

9. sadarbību un darba saskaņošanu ar Pasūtītāju;
10. darbinieku informēšanu par izmaiņām būvniecības procesā attiecībā uz darba drošības un veselības jautājumiem;
11. darba vietas aprīkošanu ar ugunsdzēsības automātikas sistēmu un pārbaudēm;
12. darba vietas piemērošanu prasībām aizsardzībai pret troksni un vibrāciju;
13. darbinieku nodrošināšanu ar pieeju ģērbtuvēm;
14. būvlaukumā nodarbinātos nodrošina ar dzeramo ūdeni un nodarbinātajiem ir iespējams paēst;
15. nodrošināšanu pirmās palīdzības sniegšanai;
16. diennakts tumšajos periodos pieļaujama būvdarbu veikšana mākslīgajā apgaismojumā, kas atbilst pieļaujamajām normām (pieņemtās apgaismojuma normas vispārīgā būvniecībā ir sekojošas: vienkāršu darbu veikšanai (būvlaukuma un būvbedres sagatavošanai) nepieciešams vismaz 20 luksu apgaismojums, nedaudz sarežģītāku darbu veikšanai (dažādiem palīgdarbiem, būvdarbu zonas iekārtošanai) nepieciešami vismaz 50 luksi, bet sarežģītāku darbu veikšanai, piemēram, karkasu montāžai, kabeļu vilkšanai – 100 luksi, savukārt precīzu darbu veikšanai – 200 luksi (piemēram, cauruļu montāžai, dažādu elementu savienošanai u. tml.).
17. par pagaidu elektroapgādes tīklu ierīkošanu, drošu ekspluatāciju un iespēju strādniekiem to atslēgt bīstamās un avārijas situācijās atbild būvdarbu veicēja norīkota persona, ar atbilstošu elektrodrošības apliecību (vismaz B grupa). Pasūtītājs var pieprasīt izstrādāt darbu veikšanas pagaidu energoapgādes projektu;
18. visā celtniecības un montāžas darbu laikā jānodrošina pastāvīga ugunsdrošības stāvokļa kontrole.

Piekļūšanai vai piebraukšanai pie ugunsdzēšanas inventāra vienmēr jābūt brīvai. Pirms darbu uzsākšanas strādniekiem jāorganizē instruktāža par ugunsdrošības noteikumiem darbā ar elektroierīcēm, apmācībām ar ugunsdzēšamo aparātu.

3.2. Darba drošības prasības sākot darbu

Pirms darba uzsākšanas jāuzvelk darba apģērbs, jāuzliek aizsargķivere un jāuzvelk cimdi. Pirms darbu sākuma jāpārliecinās par aizāķēšanās un iežogošanas ierīču izturību un stabilitāti, ka arī, vai var droši pārvietoties. Jāsagatavo instrumenti, palīgierīces, kas nepieciešamas darbam. Jāpārbauda vai tie ir darba kārtībā.

3.3. Darba drošības prasības beidzot darbu

Aizliegts atstāt darba vietā uzliesmojošus materiālus un viegli uzliesmojošu šķidrumu tukšo taru. Tukšo taru jānoliek tās glabāšanas vietās. Maiņas beigās un beidzot darbu, jāatstāj darba vieta sakārtota. Jānodod instrumentus, materiālus un inventāru noliktavā vai nolikt paredzētā vietā. Paziņot darbu vadītājam par bojājumiem vai traucējumiem, kas radušies darbu laikā.

3.4. Darba drošības prasības, strādājot augstumā

Darba vietas un to pieejas, kas atrodas augstāk par 1,5 metriem, kā arī, ja to attālums no iespējamās krišanas vietas ir lielāks par 2 metriem, jānodrošina ar pagaidu iežogojumiem, var izmantot esošo nožogojumu, ja tāds ir.
Drošības josta jānostiprina vietās, ko norāda darbu vadītājs. Instrumenti jātur speciālā kastē vai somiņā. Aizliegts izmantot elektriskos un pneimatiskos instrumentus augstumā, kas lielāks par 2,5 metrus no atbalsta virsmas.
Ja rodas avārijas situācija, strādājošiem nekavējoties jāpārtrauc darbs, jāizslēdz visas darbojošās iekārtas un jāveic nepieciešamie drošības pasākumi, bet, ja tas nav iespējams, darbs jāpārtrauc, līdz bīstamība ir novērsta.

3.5. Stabilitātes un noturības prasības darbiem būvlaukumā.

Materiāliem, iekārtām un jebkurām sastāvdaļām, kas, atrodoties kustībā, var radīt risku nodarbināto drošībai un veselībai, ir jābūt stabilām un drošām. Jāierobežo piekļūšana virsmām, kas veidotas no neizturīgiem materiāliem, piekļuve tām nav atļauta bez atbilstoša aprīkojuma vai palīglīdzekļiem, kas ļauj droši veikt darbu. Būvlaukuma apkārtnē un uz tā robežas vai nožogojuma jābūt izvietotām skaidri saredzamām un atpazīstamām norādēm par būvdarbu veikšanu.

Būvdarbu gaitā, kamēr būvēs vai uz tām atrodas nodarbinātie, slodzes uz demontējamo ēku konstrukcijām nojaukšanas būvdarbu gaitā nedrīkst pārsniegt tām projektēto un faktisko nestspēju (atkarībā no nolietojuma pakāpes). Jumta un starpstāvu pārsegumu konstrukcijām, kas novērtējamas tehniski apmierinošā stāvoklī (konstrukcijas nav bojātas) nepārsniegt 100 kg/m^2 slodzi. Neveidot koncentrētas būvgružu krautnes!

3.6. Prasības iekārtām un instrumentiem.

Iekārtas un instrumentus, arī rokas instrumentus izvēlas, ņemot vērā ergonomikas prasības. Uztur darba kārtībā, lieto tikai tiem paredzētajam mērķim. Nodarbinātie, kas iekārtas un instrumentus, arī rokas instrumentus, ir speciāli apmācīti. Iekārtas, kas darbojas paaugstināta spiediena apstākļos, regulāri pārbauda atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

3.7. Galvenie darba vides riski demontāžas darbu veikšanā

Faktors	***Kaitīguma/bīstamības raksturojums***	***Iespējamie preventīvie pasākumi: riska kontrole, tehniskie, organizatoriskie pasākumi u.c.***
Traumatisma faktori		
Priekšmetu krišana, uzkrišana	Objektos ir iespējama priekšmetu uzkrišana, galvas traumēšana, ķiveres lieto visur. Ir MK not. Nr.92 prasība lietot aizsargķiveres visos būvdarbos. Pārvieto ar fizisku spēku, ar mehānismiem dažādus priekšmetus, ir droša satveramība. Visiem strādniekiem ir apavi ar purngala aizsardzību	Izvērtēt MK not. Nr.92 prasības, noteikt aizsargķiveres lietošanu visiem darbiniekiem, t.sk., būvdarbu vadītājiem. Valkāt apavus ar purngala aizsardzību.
Būvobjektā esoši šķēršļi, materiālu krāvumi, būvbedres u.c.	Aizķeršanās, paslīdēšana, paklupšana, kritiens un ar to saistītas dažādu ķermeņa daļu traumas un savainojumi, sasitumi, kaulu lūzumi u.c. veida traumas	Nodrošināt brīvu pārvietošanos darba vietā, nepieļaut darba vietas un eju pielūžņošanu, aizkraušanu. Pārvietoties uzmanīgi!
Darbs 1,5 metru attālumā no grunts, pārseguma vai darba sastatnes virsmas	Kritiena rezultātā dažādas smagas traumas- sakropļots ķermenis, traumēta apziņa. Priekšmetu (aprīkojuma, materiālu) krišana var saspiest vai pagrūst nodarbināto	Darbinieku apmācība drošām darba metodēm. **IAL** - Būvobjektā obligāti lietot aizsargķiveri, nepieciešamības gadījumā darbam augstumā paredzēto sistēmu. Darba zonā pie atvērumiem, nodrošināt margas.
Putekļi, aerosoli		
Būvniecības procesā radušies smilšu, kaļķa un citi silīcija dioksīdu saturošie putekļi.	Acu, elpošanas ceļu gļotādu kairinājums, hroniskas bronhu un plaušu slimības ar paasinājumiem.	Diskomforta gadījumā lietot aizsardzības līdzekļus (**IAL** - maskas, respiratorus).
Azbests	Saindēšanās. Elpceļu, t.sk., plaušu bojājumi.	Uzglabāt speciāli paredzētā vietā. Utilizēt kā bīstamos atkritumus. Strādājot ar azbestu un/vai blakus, jāievēro prasības, kas noteiktas 12.10.2004. MK noteikumos Nr.852 "Darba aizsardzības prasības darbā ar azbestu" un 19.04.2011. MK noteikumos Nr.301 "Noteikumi par azbesta un

		azbesta izstrādājumu ražošanas radīto vides piesārņojumu un azbesta atkritumu apsaimniekošanu". Uzņēmējs nodrošina azbesta radītā riska novērtēšanu un pirmreizējos azbesta šķiedru ekspozīcijas mērījumus darba vides gaisā (azbesta šķiedru daudzums noteiktā gaisa tilpuma vienībā (šķiedras/cm^3)) darba vietā
Fizikālie faktori		
Paaugstināts trokšņa līmenis, ko rada iekārtu darbība	Dzirdes nogurums, pasliktināšanās, darbspēju mazināšanās.	Veicot darbu paaugstināta trokšņa ietekmē, ieteicams lietot pieejamos. IAL (ausu aizbāžņus, austiņas. Darba operāciju maiņa. Ik pēc 10...15 min. atpūsties no trokšņa iedarbības.

Augstāk esošajā tabulā nav uzskaitīti visi darba vides riski, tabula ir veidota kā uzskates līdzeklis. Būvdarbu veicējam ir pienākums izvērtēt visus darba vides riskus, katram būvniecības posmam un darba veidam, pirms būvdarbus sākuma, kā arī atkārtoti izvērtēt riskus būvdarbu laikā.

3.8. Ietekme uz blakus esošajām būvēm.

Pirms rakšanas darbu (pamatu demontāžas) veikšanas pārliecināties elektrokabeļu izvietojumu. Pamatu demontāžai darbu veikšanas projektā noteikt tādu, piemērotu tehniku ar atskaldāmā āmura aprīkojumu (trieciena jaudu un radīto vibrāciju), lai netiktu bojātas blakus esošās ēkas un nepārsniegtu pieļaujamo vibrāciju, trokšņu līmeni.

4. Vides aizsardzības prasības

Nr. p.k.	Pienākumi	Pasākums	Atbildīgais par izpildi
1	Nodrošināt likumdošanā noteikto prasību par troksni ievērošanu	Neveikt darbus ar paaugstinātu trokšņa līmeni pēc plkst. 22:00	Darbuzņēmēja atbildīgā persona
2	Nodrošināt, ka objekta teritorija nav piesārņota un piegružota ar būvatkritumiem, sadzīves atkritumiem	Konteineru savlaicīga pasūtīšana. Pareiza būvmateriālu nokraušana un uzglabāšana. Neatbilstošo materiālu uzglabāšana. No piegādātāja pieprasīt līgumu vai plānu par būvatkritumu apsaimniekošanu.	Darbuzņēmēja atbildīgā persona
3	Izmešu gaisā rašanās	Būvlaukumā pieļaujama tādas tehnikas darbība, kura atbilst likumdošanā noteiktajām prasībām.	Darbuzņēmēja atbildīgā persona
4	Nepieļaut bīstamo atkritumu noplūšanu (eļļas noplūdes no smagās tehnikas).	Noplūdes gadījuma savākt piesārņoto grunts un izvest no objekta teritorijas, utilizēt.	Darbuzņēmēja atbildīgā persona.
5	Veicot nojaukšanas / demontāžas darbus, veikt aizsardzības pasākumus putekļu novēršanai.	Ja būves nojaukšanas laikā rodas putekļi, paredzēt demontējamo konstrukciju mitrināšanu/laistīšanu ar ūdens miglu. Ūdeni ņemt no pārvietojamās cisternas.	Darbuzņēmēja atbildīgā persona.

Būvniecības laikā ūdens tiek nodrošināts no pārvietojamiem traukiem.

Būvdarbu zonā atrodas koki, ko nepieciešams aizsargāt būvniecības laikā. Esošo koku aizsardzība, ilgmūžības nodrošināšana:

- Demontāžas darbu laikā būvlaukuma teritorijā esošo, saglabājamo koku stumbrus aizsargāt ar koka vairogiem (shēmu skatīt DOP-2 lapā);
- Būvgružus nebērt uz saglabājamo koku saknēm;
- Celtniecības tehnika nedrīkst pārvietosies pa saglabājamo koku saknēm;

- **<u>Pirms darbu sākuma iepazīties un ņemt vērā arborista Jura Vanaga sagatavoto koku aizsardzības plānu:</u>**
- Koku aizsardzības uzdevumu izpildi uzraudzīt arboristam ar vismaz 3 gadu pieredzi koku aizsardzībā būvobjektos;
- Pirms būvdarbu veikšanas piesaistītajam arboristam īsi instruēt būvdarbu vadītāju un cilvēkus, kas veiks darbus pie kokiem, par nepieciešamību aizsargāt kokus un īpaši to saknes, pārrunāt koku aizsardzības uzdevumu izpildi;
- Visiem kokiem būvdarbu teritorijā, kur tiek veikti darbi, uzstādīt stumbru aizsardzības vairogus;
- Ap ozolu un parasto kļavu uzstādīt pagaidu žogu, sakņu zonas aizsardzībai;
- Tehnikai uzmanīgi strādāt pie ēkas jumta neskarot koka zarus;
- Demontējot ēkas pamatus gar ozolu, tas jāveic ar cilvēku, kurš vēro tehnikas darbību (ekskavatora kausu), lai netiktu bojātas ozola saknes. Ja sakne ir bojāta, piegriezt to ar dārznieka šķērēm;
- Ozola kritiskajā sakņu aizsardzības zonā veikt sablīvētas augsnes slāņu laušanu ar pneimatisko iekārtu un minerālvielu injekcijas augsnē, uzlabojot ūdens un gaisa piekļuvi un kustību dziļākos zemes slāņos, lai veicinātu ozola stāvokļa uzbalošanos;
- Pēc būvdarbu pabeigšanas, veikt koku vainaga kopšanu – sauso vai aizlauzto zaru zāģēšanu.

  <u>Plašāk skatīt Jura Vanaga sagatavotajā koku aizsardzības plānā.</u>

Citi pasākumi - Veicot ēkas nojaukšanu un teritorijas labiekārtojumu nav pieļaujama grunts un gruntsūdeņu piesārņošana. Paredzēt absorbējoša materiāla krājumus būvlaukumā, naftas produktu savākšanai, ja notiek naftas produktu noplūde no tehnikas. Lai samazinātu putekļu rašanos, demontāžas brīdī nojaucamā ēka tiek laistīta ar ūdeni. Ūdens tiek ņemts no pasūtītāja noradītas vietas vai no pārvietojamiem ūdens traukiem.

5. Būvdarbu nodošana

Pēc būvdarbu pabeigšanas līgumā noteiktais izpilddokumentācijas komplektu skaits tiek nodots Pasūtītājam. Tiek organizēta būvdarbu nodošana BIS sistēmā.

Izstrādāja: Viktors Mateiko /_____/